

Na zločin, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným, stanoví zákon v § 278 tr. z. trest smrti. Mal byť preto hľadiac na uvedený vek obžalovaného tomuto uložený trest výhradne podľa sadzby stanovenej v § 32 cit. zák. čl., stanoviacej dočasný trest na slobode, a nie podľa sadzby stanovenej v § 278 tr. z., ukladajúcej trest smrti. V dôsledku toho ovšem ani ustanovenie § 1 zákona zo dňa 3. mája 1934, čís. 91 Sb. z. a n. (a tedy ani § 3), neprichádzalo v úvahu pri výmere trestu obžalovanému, ale ustanovenia hlavy VII. všeobecnej časti trestného zákona, pokiaľ hovoria o výmere trestu (§§ 89—93 tr. z.).

Keď prez to bol obžalovanému trest vymieraný podľa § 278 tr. z. a § 1 zákona zo dňa 3. mája 1934, čís. 91 Sb. z. a n., a nie podľa § 32 zák. čl. XXXVI:1908, bol rozsudkom porotného súdu porušený zákon v ustanoveniach § 32 zák. čl. XXXVI:1908, § 278 tr. z. a § 1 zákona zo dňa 3. mája 1934, čís. 91 Sb. z. a n.

Čís. 5647.

Kvalifikoval-li sborový súd prvej stolice trestný čin proti cti, spáchaný pred účinnosťou zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n., pre ktorý bola už pred účinnosťou tohoto zákona podaná žaloba, len za prestupok patriaci ku príslušnosti okresného súdu, riadi sa ďalší postup stolíc a použiteľnosť opravných prostriedkov zásadou § 41, čís. 3 cit. zákona; proti rozhodnutiu vrchného súdu je tedy prípustná zmätočná sťažnosť.

(Rozh. zo dňa 23. júna 1936, Zm IV 247/36.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti J. B. pre prestupok pomluvy vyhovel sťažnosti obžalovaného do usnesenia vrchného súdu v Košiciach zo dňa 10. februára 1936, ktorým bola jeho zmätočná sťažnosť odmietnutá ako zákonom vylúčená, napadnuté usnesenie vrchného súdu zrušil a zmätočnú sťažnosť obžalovaného prijal na súd; z úradnej povinnosti na základe zmätočnej sťažnosti obžalovaného zrušil najvyšší súd z dôvodu zmätočnosti podľa § 384, č. 4 tr. p. rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 21. októbra 1935 a uložil odvolaciemu súdu, aby vo veci znova pokračoval a rozhodol; zmätočnú sťažnosť obžalovaného poukázal na toto rozhodnutie.

D ô v o d y:

Na obžalovaného J. B. podalo štátne zastupiteľstvo dňa 9. februára 1932 obžalobu pre prečin pomluvy podľa § 1, § 3, odst. 2, č. 2. a § 9, č. 4 zák. čl. XLI:1914, ktorú na hlavnom pojednávaní dňa 12. apríla 1934 zmenilo potiaľ, že čin obžalovaného kvalifikovalo ako prestupok utrhanie na cti podľa § 3, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. Krajský súd rozsudkom zo dňa 14. marca 1935 uznal obžalovaného vinným prestupkom pomluvy podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. Proti tomuto rozsudku ohlásil odvolanie jednak verejný žalobca do vý-

roku o treste, a to podľa § 382 tr. p. pre nízky výmer trestu, ako aj z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 3 tr. p. pre použitie § 21 tr. z. o prest., jednak obžalovaný do viny a trestu.

Na pojednávaní konanom pred vrchným súdom označil zástupca vrchného štátneho zastupiteľstva odvolanie verejného žalobcu, ohlásené z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 3 tr. p., za zmätočnú sťažnosť a v tejto časti s ním súhlasil, naproti tomu odvolanie podané len do výšky trestu vzal späť. Vrchný súd, považujúc aj opravný prostriedok obžalovaného za zmätočnú sťažnosť, rozhodol rozsudkom zo dňa 21. októbra 1935 o týchto opravných prostriedkoch ako o zmätočných sťažnostiach, poukazujúc na to, že proti rozsudku súdu prvej stolice, ktorý rozhodoval len o trestnom čine prikázanom do oboru pôsobnosti okresného súdu, bola podľa ustanovení § 381, odst. 2, č. 2 a § 426, odst. 1, č. 2 tr. p. prípustná len zmätočná sťažnosť.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal obžalovaný včas odpor a zmätočnú sťažnosť, ktorú vrchný súd usnesením zo dňa 10. februára 1936 odmietol ako zákonom vylúčenú. Proti tomuto usneseniu vrchného súdu podal obžalovaný včas sťažnosť, ktorej neľze odopreť oprávnenie.

Predpoklad rozsudku vrchného súdu zo dňa 21. októbra 1935 ako aj usnesenia zo dňa 10. februára 1936, ako by predmetom rozhodovania bol už u krajského súdu čin spadajúci do príslušnosti okresného súdu, je mylný. Prečin pomlavy podľa § 1, § 3, odst. 2, č. 2 a § 9, č. 4 zák. čl. XLI:1914 patrila podľa § 17, odst. 1, č. 3 a 4 zák. čl. XXXIV:1897 k príslušnosti krajských súdov. Za platnosti zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. má sa tento trestný čin kvalifikovať ako prestupok podľa § 2, po prípade podľa § 3 tohoto zákona. Platí o ňom preto aj predpis § 41, č. 3 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., podľa ktorého v trestnom pokračovaní pre činy spáchané pred účinnosťou tohoto zákona, ktoré neboli spáchané tlačou a náležali dosiaľ k príslušnosti krajských súdov, má sa pokračovať pred súdom dosiaľ príslušným, bol-li pred účinnosťou tohoto zákona už podaný obžalovací spis. Tak tomu bolo v súdenom prípade, lebo — ako bolo už uvedené — obžaloba bola podaná už dňa 9. februára 1932. Patrila preto trestný čin, ktorý bol predmetom rozsudku krajského súdu, aj za platnosti zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. k príslušnosti krajského súdu, ktorý o ňom rozhodoval v prvej stolici, a bolo preto proti rozsudku krajského súdu podľa ustanovenia § 381, odst. 1 tr. p. prípustné odvolanie k vrchnému súdu a proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 426, odst. 1, č. 4 tr. p. ďalší opravný prostriedok, zmätočná sťažnosť.

Pokiaľ odvolací súd napadnutým usnesením vyslovil, že podaná zmätočná sťažnosť obžalovaného je neprípustná, a odmietol ju ako zákonom vylúčenú, učinil tak neprávom. Bolo preto vyhovené sťažnosti obžalovaného, podanej do tohoto odmietajúceho usnesenia, toto zrušené a opravný prostriedok obžalovaného, vrchným súdom odmietnutý, prijatý k súdu.

O tomto opravnom prostriedku, podanom do rozsudku vrchného súdu zo dňa 21. októbra 1935, nemohol však najvyšší súd rozhodnúť vo veci samej, lebo z uvedeného plynie, že odvolací súd napadnutým rozsudkom zapríčinil dôvod zmätočnosti podľa § 384, č. 4 tr. p., keď

považoval opravný prostriedok obžalovaného len za zmätočnú sťažnosť a vybavil ho ako tento opravný prostriedok užšieho obsahu, kdežto ho mal vybaviť správne ako odvolanie, teda ako opravný prostriedok širšieho obsahu, pripúšťajúci preskúmanie rozsudku súdu prvej stolice aj quoad factum a nie len z dôvodov zmätočnosti presne stanovených zákonom. Ponevác dôvodu zmätočnosti podľa § 384, č. 4 tr. p. treba dbať podľa § 384, odst. 5 tr. p. vždy z úradnej povinnosti, bol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušený podľa § 34, odst. 1 por. nov. a § 404, odst. 1 tr. p. a vec vrátená odvolaciemu súdu s poukazom, aby ju znova prejednal, považujúc opravný prostriedok obžalovaného, podaný proti rozsudku súdu prvej stolice, za odvolanie.

Čís. 5648.

Náhradní porotcovia, pokiaľ nenastúpili na miesto riadnych porotcov, pod zmätočnosťou nesmú byť prítomní pri porade a hlasovaní porotcov.

(Rozh. zo dňa 24. júna 1936, Zm IV 133/36.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti J. K., obžalovanému zo zločinu vraždy atď., vyhovel zmätočnej sťažnosti obžalovaného a jeho obhájcu, uplatňovanej na základe § 384, čís. 5 tr. p., z tohoto dôvodu zmätočnosti zrušil rozsudok porotného súdu s hlavným porotným pojednávaním a uložil krajskému ako porotnému súdu, aby vo veci znova jednal a rozhodol.

Z d ô v o d o v :

Dôvod zmätočnosti podľa § 384, čís. 5 tr. p. uplatňujú obžalovaný a jeho obhájca preto, že náhradní porotcovia boli prítomní porade porotcov a ich hlasovaniu. Zmätočnej sťažnosti v tejto časti neľze odopreť oprávnenie.

Úradným záznamom porotného súdu zo dňa 16. januára 1936 má najvyšší súd potvrdené, že náhradní porotcovia zostali v miestnosti, kde sa radili a hlasovali hlavní porotcovia.

Členmi lavice porotcov v smysle rozlišovania podľa § 348 tr. p. sú oni porotcovia, ktorí počtom 12 boli vylosovaní podľa § 345 tr. p., kým náhradní porotcovia podľa § 346 tr. p. vylosovaní sa stávajú členmi lavice porotcov iba vtedy, keď podľa losovacieho poradia nastupujú na miesto niektorého člena porotného súdu.

V § 14 por. nov je stanovené, že pri porade porotcov a vynesení ich rozhodnutia môžu byť prítomní pod zmätočnosťou mimo porotcov len predseda súdu a zapisovateľ. Zákon týmto predpisuje uzavrenosť porady porotcov a zabezpečuje, aby hlasujúci porotcovia bez každého vlivu mohli vykonávať svoju povinnosť.

Z tohoto ustanovenia zákona vo srovnaní s cit. ustanovením §§ 345, 346 a 348 tr. por. bezpochybne plyní ďalej, že z prítomnosti pri porade a hlasovaní porotcov sú vylúčení aj náhradní porotcovia, pokiaľ niektorý z nich by nebol nastúpil namiesto riadneho porotcu.